

M.Com. - I (NEP Pattern) Sem-II
02MCOM102 - Co-Operation and Rural Development

P. Pages : 3

Time : Three Hours

GUG/S/24/15318S

Max. Marks : 80

- Notes : 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

1. a) Define co-operation. Explain it's characteristics and scope. 16

OR

b) Evaluate Manchester principles of co-operation. 16

2. a) State the function of Credit control. 16

OR

b) Discuss the role of NABARD. 16

3. a) What is rural development? Explain its characteristics and objectives. 16

OR

b) Discuss the role of non-government organisation (NGO) in rural development. 16

4. a) What is ware housing? State the difficulties of ware housing in rural marketing and suggest it's remedial major's. 16

OR

b) What do you mean by rural poverty? State it's silent problems and how rural poverty can be eradicated? 16

5. Write short notes on :

a) Importance of Co-operation. 4

b) Function of District Central Co-operative Bank. 4

c) Scope of Rural Development. 4

d) Difficulties in Rural Marketing transporting. 4

M.Com. - I (NEP Pattern) Sem-II
02MCOM102 - Co-Operation and Rural Development

Time : Three Hours

Max. Marks : 80

सुचना :- 1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. सहकाराची व्याख्या करा? त्याची वैशिष्ट्ये आणि व्याप्ती स्पष्ट करा. 16
किंवा
मॅन्चेस्टर सहकारी तत्वांचे मुल्यमापन करा.
2. पत नियंत्रणाची कार्ये विषद करा. 16
किंवा
नाबार्ड च्या भूमिकेबाबत चर्चा करा.
3. ग्रामीण विकास म्हणजे काय? त्याची वैशिष्ट्ये आणि उद्देश स्पष्ट करा. 16
किंवा
ग्रामीण विकासामधील अशासकीय संघटनची भूमिका विशद करा.
4. वखार म्हणजे काय? ग्रामीण विपणनात वखारीच्या अडचणी सांगा आणि त्यावरिल उपाय सुचवा. 16
किंवा
दारिद्र्य रेषेपासून आपणास काय अर्थबोध होतो? तिच्या प्रमुख समस्या सांगुन दारिद्र्य रेषेचे निर्मुलन कसे करता येईल ते स्पष्ट करा.
5. टिपा लिहा.
अ) सहकाराचे महत्व. 4
ब) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेची कार्ये. 4
क) ग्रामीण विकासाची व्याप्ती. 4
ड) ग्रामीण वाहतुक विपणनाची अडचणी. 4

M.Com. - I (NEP Pattern) Sem-II
02MCOM102 - Co-Operation and Rural Development

Time : Three Hours

Max. Marks : 80

सुचनाएँ :- 1. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
2. सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. सहकारिता की परिभाषा किजिए। उसके उद्देश एवं व्याप्ती स्पष्ट किजिए। 16
अथवा
मॅन्चेस्टर सहकारी तत्व का मुल्यमापन किजिए।
2. प्रत्यय नियंत्रण के कार्य विषद करें। 16
अथवा
नाबार्ड की भूमिकाओं की चर्चा करें।
3. ग्रामीण विकास का अर्थ बतलाईए तथा उसकी विशेषताएँ और उद्देशों की चर्चा किजिए। 16
अथवा
ग्रामीण विकास में अशासकीय संघटना की भूमिका विषद किजिए।
4. गोदाम का अर्थ बतलाईए। ग्रामीण विपणन में गोदाम की कठिनाइयाँ एवं उसके उपाय सुझाईए। 16
अथवा
गरिबी रेषा से आपको क्या अर्थबोध होता है। उसकी प्रमुख समस्या बतलाकर गरिबी रेषा का निर्मुलन आप कैसे करेंगे?
5. टिप्पणी लिखिए।
- अ) सहकारिता का महत्व। 4
- ब) जिल्हा मध्यवर्ती सहकार बँक। 4
- क) ग्रामीण विकास की व्यापकता। 4
- ड) ग्रामीण वाहतुक विपणन की कठिनाइयाँ। 4
